

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
Lausuntopyyntö 27.2.2026:

VNS 12/2025 vp Valtioneuvoston maaseutupoliittinen selonteko

Finavia Oyj:n asiantuntijalausunto

Finavia kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Finavian lentoasemaverkostoon kuuluu 20 lentoasemaa ympäri Suomea. Lentoasemista suurin osa sijaitsee kaupungeissa tai niiden välittömässä läheisyydessä, mutta palvelee myös kaupungin ympärillä olevaa maaseutua.

Selonteossa on tunnistettu, että maaseutualueiden ikääntyvä väestö, toimeentulon taso ja harveneva peruspalveluverkko vaikuttavat myös henkilöliikennepalvelujen tarpeeseen (s. 107). Maaseudun väestön väheneminen ja ikääntyminen näkyy myös lentomatkustajien määrän kehityksessä.

Seitsemällä Finavian lentoasemalla ei ole markkinaehtoista reittiliikennettä, vaan lennot Helsinkiin tuotetaan valtion kustantamina lentoliikenteen ostoina. Kyseiset lentoasemat sijaitsevat pääosin pienissä kaupungeissa, joiden ympäristö on maaseutua. Näillä lentoasemilla matkustajamäärä on vähentynyt 2000-luvun aikana lähes 80 %. Vaikka ajanjaksolla myös lentojen tarjonta on vähentynyt, on suurin selittävä tekijä kysynnän vähenemisessä.

Finavia kannattaa selonteon kirjausta, jonka mukaan *"Maaseutualueiden erityispiirteisiin ja -tarpeisiin voidaan vastata turvaamalla kestävä liikumisen, liikenteen ja logistiikan mahdollisuuksia maaseutualueiden väestön kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla ja tietopohjaisesti Liikenne 12 -suunnitelmaa noudattaen"* (s. 107).

Maaseutualueiden väestön vähenemisen ja ikääntymisen vuoksi suora lentoyhteys omalle lentoasemalle ei ole enää kaikilla alueilla julkisen talouden tai ympäristön näkökulmasta kestävä tai edes alueiden väestön kannalta tarkoituksenmukainen tapa turvata kyseisten alueiden saavutettavuus.

Liikenne 12 -suunnitelman kirjaus matkaketjujen parantamisesta keskeisille, suuremmille lentoasemille on maaseutupoliittisen selonteon peräänkuuluttama kestävä ja tarkoituksenmukainen tapa turvata maaseudun saavutettavuus lentoliikenteen osalta. Lentoliikenteen keskittäminen keskeisille alueellisille lentoasemille lisää maaseudulla asuvien valinnanvaraa lentoreittien ja aikataulujen suhteen.

Matkaketjujen kehittäminen vastaa myös toiseen selonteon kirjaukseen koskien eri viranomaisten välisen yhteistyön ja koordinoinnin vahvistamista erityisesti julkisesti tuettujen

henkilöliikennepalvelujen osalta (s. 107). Tällä hetkellä usealle paikkakunnalle tuetaan julkisin varoin sekä lentoliikennettä että raideliikennettä, ja lisäksi alueellinen ja paikallinen liikenne voi saada valtionavustusta. Ottaen huomioon, että sekä raide- että lentoliikenteen kustannukset ovat kasvussa, ja väestönkehitys maaseudulla todennäköisesti jatkaa laskuaan, on eri kulkumuotojen yhdistäminen sujuviksi matkaketjuiksi entistäkin perustellumpaa sen sijaan, että alueen tulisi olla saavutettavissa samaan aikaan kaikilla eri kulkumuodoilla.

Lisätietoja: Finavian lentoasemien matkustajamäärien kehitys 2000-luvulla

Matkustajamäärien kehitys lentoasemittain

	2000	2019	2020	2021	2024	2025
Helsinki-Vantaa	10 009 954	21 861 082	5 053 206	4 261 535	16 308 816	16 980 287
Rovaniemi	344 133	661 124	268 122	254 890	948 151	1 120 022
Oulu	732 848	1 057 355	312 892	300 390	579 862	545 034
Kittilä	170 082	363 161	206 251	182 487	412 304	445 766
Turku	368 022	452 927	112 585	51 086	255 014	278 503
Ivalo	132 590	239 753	114 922	110 520	249 319	249 056
Vaasa	326 374	303 911	59 712	19 231	177 592	169 431
Kuopio	288 077	243 529	57 599	36 407	132 264	144 119
Tampere-Pirkkala	256 378	222 390	35 950	8 391	161 747	140 664
Kuusamo	96 723	113 993	70 943	74 209	126 313	129 373
Kajaani	125 606	87 307	17 379	17 600	39 761	43 116
Maarianhamina	98 105	51 597	23 962	18 247	39 569	42 062
Joensuu	185 943	126 613	21 954	9 090	39 956	41 302
Kemi-Tornio	124 643	63 579	13 661	16 738	32 844	34 624
Kokkola-Pietarsaari	128 088	56 113	9 168	6 357	30 779	32 131
Jyväskylä	235 229	66 572	10 590	4 592	25 765	28 321
Pori	68 955	14 415	5 314	4 702	12 482	12 856
Savonlinna	39 868	10 495	1 202	560	7 113	6 792
YHTEENSÄ	13 742 963	25 995 916	6 395 412	5 377 032	19 579 651	20 443 459